

Versterken van beroepsprofessionals bij de aanpak van onbegrepen gedrag

Datum geplaatst: 4 maart 2025

Deadline: 6 mei 2025

Let op: de subsidieronde is aangepast. Onder 4.1.4. wordt er gevraagd te specificeren voor welk domein er subsidie wordt aangevraagd.

Inhoud

1.	Samenvatting.....	1
2.	Doel subsidieoproep.....	2
2.1	Doel.....	2
2.2	Aanleiding.....	2
2.3	Inhoudelijke kaders.....	3
3.	Achtergrond programma.....	5
3.1	Actieprogramma Grip op Onbegrip.....	5
3.2	Pijler 4: professionalisering.....	5
3.3	Verbinding pijlers.....	5
4.	Voorwaarden en verplichtingen.....	6
4.1	Voorwaarden.....	6
4.1.1	Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?.....	6
4.1.2	Staatssteun voorkomen.....	6
4.1.3	Samenwerking en bijdrage van derden.....	6
4.1.4	Welk bedrag kunt u aanvragen?.....	7
4.2	Praktische voorwaarden.....	7
4.3	Verplichtingen.....	7
5.	Beoordeling en prioriteitstelling.....	9
5.1	Beoordelingsprocedure.....	9
5.2	Beoordelingsprocedure.....	10
5.2.1	Relevantiecriteria.....	10
5.1.2	Kwaliteitscriteria.....	11
5.3	Prioriteitstelling.....	12
6.	Indienen.....	13
6.1	Indiening via Mijn ZonMw.....	13
6.2	Tips.....	13
6.3	Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag.....	13
6.4	Inhoudelijke vragen.....	13
6.5	Technische vragen.....	13
6.6	Downloads en links.....	13
7.	Bijlagen.....	14
	Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB.....	15

1. Samenvatting

Wie

De subsidieoproep richt zich op beroepsprofessionals binnen de volgende vier domeinen:

1. Woningcorporaties
2. Reizigersvervoer spoorweg
3. Politie
4. Natuurbeheer

In de projectgroep is minimaal één partner van een organisatie die deze beroepsprofessional vertegenwoordigd. Daarnaast is het verplicht om ervaringsdeskundigen of (vertegenwoordigers van) cliënten en naasten te betrekken bij de uitvoering van het project.

Waarvoor

Het doel van de subsidieoproep is het versterken van de vaardigheden van professionals die in hun dagelijks werk te maken hebben met mensen met onbegrepen gedrag. Binnen deze subsidieregeling kan subsidie worden aangevraagd voor de (door)ontwikkeling en implementatie van onderwijsaanbod voor deze beroepsprofessionals. Zodat deze beroepsprofessionals beter zijn toegerust om mensen met onbegrepen gedrag te ondersteunen en door te geleiden naar passende zorg en hulpverlening. De (door)ontwikkeling en implementatie van het onderwijsaanbod zijn allebei onderdeel van het plan van aanpak.

Wat

In deze subsidieronde kan maximaal € 300.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal twee jaar. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.200.000. Voor elk domein is er € 300.000,- gereserveerd.

Wanneer

Deadline indienen uitgewerkte subsidieaanvraag	6 mei 2025
Ontvangst commentaar referenten	20 mei 2025
Deadline indienen wederhoor	10 juni 2025
Besluit	Medio augustus 2025
Uiterlijke startdatum	Medio oktober 2025

2. Doel subsidieoproep

2.1 Doel

Het doel van deze subsidieoproep is het verstevigen van vaardigheden van professionals die in hun dagelijks werk in aanraking komen met mensen met onbegrepen gedrag: “mensen met de voeten in de klei”. Zodat beroepsprofessionals beter toegerust zijn om mensen met onbegrepen gedrag te ondersteunen en door te geleiden naar de juiste zorg en hulpverlening.

De doelgroep van de subsidieoproep zijn beroepsprofessionals binnen de volgende vier domeinen:

1. Woningcorporaties
2. Reizigersvervoer spoorweg
3. Politie
4. Natuurbeheer

2.2 Aanleiding

Beroepsprofessionals werkzaam bij de politie, natuurbeheer, woningcorporaties en reizigersvervoersdiensten spoorweg (trein) komen in hun dagelijks werk veelvuldig met mensen met onbegrepen gedrag in aanraking. Zij ervaren in veel gevallen handelingsverlegenheid om bijvoorbeeld personen met verward gedrag te herkennen, adequaat te reageren en door te geleiden naar de juiste organisaties. Dat is zonde, want deze beroepsprofessionals zijn een belangrijke schakel in een aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.

Bij de aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag zijn altijd meerdere instanties en domeinen betrokken. Juist de beroepsprofessionals voor wie het ondersteunen en begeleiden van mensen met verward gedrag géén kerntaak is spelen een belangrijke rol bij het vroegtijdig signaleren en toeleiden naar passende zorg. Hiervoor hebben beroepsprofessionals bepaalde kennis en vaardigheden nodig. Denk daarbij aan kennis over: de sociale- en zorgkaart in de wijk, privacy- en gegevensdeling en huidige wet- en regelgeving. Of vaardigheden als interprofessioneel samenwerken en werken vanuit de leefwereld van de client.

Er is een ruim aanbod van scholing, begeleiding en handvatten beschikbaar voor professionals die direct met en voor de doelgroep mensen met onbegrepen gedrag werken. Maar deze sluiten nog niet aan bij beroepsprofessionals die veelvuldig in aanraking komen met de doelgroep, maar voor wie het werken met mensen met onbegrepen gedrag niet de kerntaak is.

Gezien de positieve impact die de genoemde beroepsprofessionals kunnen hebben op personen met verward gedrag, maar ook gezien de grote hoeveelheid incidenten waar deze beroepsprofessionals mee te maken hebben, richt deze subsidieoproep zich op de volgende domeinen:

Wooncorporaties

Corporaties hebben te maken met ernstige woonoverlast, incidenten en agressief/ verward gedrag richting medewerkers. Beroepsprofessionals worden nog te weinig opgeleid om hiermee om te gaan. Bijvoorbeeld het herkennen van onbegrepen gedrag, passend communiceren en samenwerken met andere professionals.

Er is binnen het domein wat aanbod beschikbaar. De branchevereniging voor woningscorporaties, Aedes, heeft bijvoorbeeld de toolkit ‘Omgaan met verward gedrag’ ontwikkeld.¹

Politie

De politie rapporteert al meerdere jaren een stijging van het aantal incidenten waarbij een persoon met onbegrepen gedrag betrokken is.² Politieagenten zijn daarbij veel tijd kwijt met mensen met onbegrepen gedrag.

Meer aandacht voor onbegrepen gedrag in de opleiding, na- en bijscholing lijkt nodig. Een aanbeveling in het eindrapport (2024) ‘Parlementair verkennen verward/onbegrepen gedrag en

¹ [Toolkit en stappenplan Omgaan met personen met verward gedrag | Aedes](#)

² [Jaarcijfers politie: stijging overlast personen met verward gedrag houdt aan | politie.nl](#)

veiligheid' is dat gerichte trainingen voor politieagenten noodzakelijk zijn om de werklast te verlichten en beter om te gaan met personen met onbegrepen gedrag.³

Er is al wat onderwijsaanbod beschikbaar. Zoals onder andere een e-learning. Er is bijvoorbeeld behoefte om daar meer leermiddelen aan toe te voegen. Denk daarbij aan het trainen van communicatievaardigheden om beter te communiceren met mensen met onbegrepen gedrag, maar ook vaardigheden om goed samen te werken met andere zorg- en veiligheidspartijen.

Reizigersvervoersdiensten spoorweg

Medewerkers van reizigersvervoersdiensten, zoals de NS, hebben tijdens hun werk te maken met mensen met onbegrepen gedrag. De NS heeft een aantal jaren op rij te maken met een toename aan geweldsincidenten. De toename van mensen met onbegrepen gedrag wordt gezien als factor hierin.⁴

Er is binnen dit domein, bijvoorbeeld bij de NS, onderwijs gericht op het omgaan met onbegrepen gedrag. Echter blijkt dit nog niet voldoende. Er is bijvoorbeeld nog te weinig passend onderwijsaanbod voor conducteurs en servicemedewerkers.

Natuurbeheer

Organisaties actief in natuurbeheer hebben steeds meer te maken met incidenten waarbij mensen met onbegrepen gedrag betrokken zijn.⁵ Ook zien zij een toename van mensen zonder dak- en thuis die zich terugtrekken in de natuurgebieden. Daar zitten ook mensen bij met onbegrepen gedrag.

Er is te weinig onderwijs en training beschikbaar voor mensen werkzaam in dit domein gericht op het passender ondersteunen van mensen met onbegrepen gedrag. Boa's (buitengewone opsporingsambtenaren) hebben tijdens de opleiding enkele relevante vaardigheden en kennis opgedaan, echter is dit niet specifiek genoeg. Voor andere functies, denk aan beheerders, is er geen onderwijs beschikbaar.

2.3 Inhoudelijke kaders

(Door)ontwikkeling en implementatie onderwijsaanbod

Binnen deze subsidieregeling kan er subsidie aangevraagd worden voor de ontwikkeling of doorontwikkeling van onderwijsaanbod voor de desbetreffende beroepsprofessionals. Denk hierbij bijvoorbeeld aan trainingen en opleidingsmodules. Naast (door)ontwikkeling dient de aanvraag zich ook te richten op de implementatie. (Door)ontwikkeling en implementatie zijn allebei onderdeel van het plan van aanpak:

(Door)ontwikkelen onderwijsaanbod (bijvoorbeeld trainingen en opleidingsmodules):

Er wordt verwacht dat aanvragers zoveel mogelijk voortbouwen op bestaand onderwijsaanbod, kennis en ervaringen. Denk hierbij ten minste aan:

- Het eigen domein;
- Kennisinstituten zoals het mbo, hbo en wo;
- Projecten uit het lopende Actieprogramma Grip op Onbegrip. Zoals regionale [kenniswerkplaatsen](#) en projecten rondom [domeinoverstijgend samenwerken binnen veiligheidsregio's en hotspots](#);
- Projecten uit het afgeronde [Actieprogramma lokale initiatieven voor mensen met Verward Gedrag](#);
- [Regioadviseurs Zorg en Veiligheid](#).

Het te ontwikkelen onderwijsaanbod richt zich ten minste op één of meerdere van de volgende elementen:

- Onbegrepen gedrag herkennen;
- Communiceren met mensen met onbegrepen gedrag;
- Doorgeleiden naar passende zorg en ondersteuning;
- Samenwerken met andere relevante professionals (in de regio).

Implementeren:

³ [Verward/onbegrepen gedrag en veiligheid. Eindrapport Parlementaire verkenning | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

⁴ [Geweld tegen NS-medewerkers weer toegenomen, 'schokkend en onacceptabel'](#)

⁵ [Grip op Onbegrip en de regioadviseur | ZonMw](#)

Naast de (door)ontwikkeling wordt er gedurende de projectperiode gewerkt aan de implementatie. Daarom bestaat de implementatie uit 2 fases: testen en uitrollen. In de eerste fase wordt het aanbod bij een kleine groep getest. En daarna waar nodig aangepast en verbeterd. Als uit de testfase blijkt dat het aanbod passend is, wordt er gekeken of en hoe het aanbod breder uitgerold kan worden. ZonMw streeft ernaar dat de resultaten van het project zo breed mogelijk gedeeld wordt. Zodat zoveel mogelijk beroepsprofessionals profiteren van het ontwikkelende aanbod en/of opgedane ervaringen. Dit is meegenomen in de uitwerking van de implementatie. Hierbij kan gedacht worden aan het overdraagbaar en/of opschaalbaar maken van het aanbod. Maar ook het delen van opgedane kennis en ervaringen op het proces. Bijvoorbeeld: wat zijn barrières in ontwikkeling van aanbod voor de desbetreffende beroepsprofessionals? Wat is de beste werkwijze?

[ZonMw heeft formats en voorbeelden beschikbaar hoe een implementatieplan in elkaar gezet kan worden.](#)

Borging ontwikkelde onderwijsaanbod

Om ervoor te zorgen dat het (door)ontwikkelde aanbod ook na de subsidieperiode beschikbaar blijft voor de beroepsprofessionals, zal borging vanaf de start van het project een plek moeten krijgen. Door bijvoorbeeld vanaf de start samen te werken met partijen die nodig zijn voor inbedding in beleid en die uw project kunnen financieren na de projectperiode. Ook tijdens het project is het belangrijk om continue aan borging te werken.

Betrokkenheid van ervaringsdeskundigen

Om te werken vanuit de leefwereld is het belangrijk dat de mensen om wie het gaat worden betrokken bij zowel de opzet als uitvoering van het project. In alle fasen van het project is nadrukkelijk aandacht voor het perspectief van mensen die (dreigen) de grip op hun leven (te) verliezen en voor de behoeften van hun omgeving. Het betrekken van ervaringsdeskundigheid kan op verschillende manieren. Door het meenemen van het bewonersperspectief en door de inzet van de professionele ervaringsdeskundigen. In elke fase van het project wordt er gekeken wat passend is.

3. Achtergrond programma

3.1 Actieprogramma Grip op Onbegrip

Met het [Actieprogramma Grip op Onbegrip \(2021- 2026\)](#) (AGO) van ZonMw werken de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (JenV) gezamenlijk aan het versterken van de samenwerking tussen het veiligheids-, zorg- en sociaal domein ten behoeven van de aanpak van personen met onbegrepen gedrag^{6, 7}. Met AGO worden regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag en bestaande samenwerkingsverbanden Zorg en Veiligheid gefaciliteerd en ondersteund bij het opzetten van lerende systemen en het creëren van aanpassingsruimte. Hiermee bouwt het programma verder aan regionale sterke netwerken voor mensen die de grip op hun leven (tijdelijk) kwijt zijn.

Het 5-jarige programma bestaat uit 4 inhoudelijke pijlers die nauw met elkaar samenhangen:

1. Zorg & Samenleving
2. Zorg & Veiligheid
3. Kennis & Inzicht
4. **Professionalisering**

Deze subsidieoproep heeft betrekking op programmalijn 4: professionalisering.

3.2 Pijler 4: professionalisering

Het Actieprogramma Grip op Onbegrip (AGO) bestaat uit vier pijlers die nauw met elkaar samenhangen. De vierde pijler van het programma is 'professionaliseren'. Deze is gericht op het beter toerusten van huidige en toekomstige professionals én op het beter verbinden van onderwijs en praktijk⁸. Zodat professionals beter geëquipeerd zijn om mensen onbegrepen gedrag de juiste zorg en ondersteuning te kunnen bieden en dat het onderwijs betrokken is bij het realiseren van een goed werkende aanpak.

3.3 Verbinding pijlers

Om de doelstellingen van het Actieprogramma Grip op Onbegrip te bereiken worden vanuit de vier pijlers subsidierondes opgezet. Elke pijler en ook elke subsidieronde heeft een andere focus. Gemene deler is dat alle subsidieoproepen gericht zijn op het verbeteren van de samenwerking tussen het zorg-, veiligheids- en sociaal domein ten behoeve van mensen met onbegrepen gedrag.

Houd onze [website](#) en [ggz-nieuwsbrief](#) hiervoor in de gaten.

⁶ [Programmavoorstel Actieprogramma Grip op Onbegrip](#) (juli 2021)

⁷ [Programmavoorstel Uitbreiding Actieprogramma Grip op Onbegrip](#) (december 2022)

⁸ [Programmavoorstel Actieprogramma Grip op Onbegrip](#) (juli 2021)

4. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

4.1 Voorwaarden

4.1.1 Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

- Minimaal één partner in de projectgroep is van een organisatie die de beroepsprofessional vertegenwoordigd. Dit is bijvoorbeeld een werkgever, belangenorganisatie of brancheorganisatie van de beroepsprofessional uit het desbetreffende domein. Dit betreft één van de vier domeinen genoemd onder 2.2.
- Het is verplicht om ervaringsdeskundigen en/of (vertegenwoordigers van) cliënten en naasten te betrekken bij het uitvoeren van uw project. Dit is ook zichtbaar op uw begroting.

Voor het project moeten een hoofdaanvrager, bestuurlijk verantwoordelijke en projectleider worden aangewezen. Daarvoor geldt:

- De hoofdaanvrager is een in Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon. De hoofdaanvrager is geheel verantwoordelijk voor de subsidie, de uitvoer van dit project conform plan van aanpak en de financiële administratie.
- De bestuurlijk verantwoordelijke is degene die de rechtspersoon wettelijk of statutair in recht kan vertegenwoordigen. De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager zijn van dezelfde organisatie.
- Eén persoon wordt aangesteld als de projectleider van het project. Na honorering van de aanvraag verloopt communicatie tussen ZonMw en het samenwerkingsverband via de projectleider.

4.1.2 Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun⁹.

De activiteiten die worden gesubsidieerd door middel van deze subsidieoproep zijn te kwalificeren als een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB'). De aspecten marktfalen en algemeen belang liggen binnen deze subsidieronde verdisconteerd in het feit dat het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en het ministerie van Justitie en Veiligheid aan een gezamenlijke Werkagenda werken waarin wordt ingezet op maatregelen voor verwarde/onbegrepen personen met een (hoog)veiligheidsrisico. Hetzelfde wordt in het Eindrapport Parlementaire verkenning onderschreven. Deze subsidieoproep geef invulling aan het bovenstaande.

Dit betekent dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. In [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#) vindt u meer informatie over het DAEB Vrijstellingsbesluit, evenals de vereisten van het DAEB Vrijstellingsbesluit waaraan moet worden voldaan. Meer informatie over staatssteun vindt u op de webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

4.1.3 Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

- Indien er sprake is van samenwerking tussen diverse organisatie wordt de samenwerking vastgelegd in een door alle partijen ondertekende samenwerkingsovereenkomst.
- Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:
 - Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie.

⁹ Artikel 107 VWEU.

- Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Of er sprake is van cofinanciering/ sponsoring. Cofinanciering of een eigen bijdrage is niet verplicht. Dit kan wel een doorslaggevende factor zijn in het geval van prioriteitstelling, zie hiervoor 5.3. Indien u cofinanciering inzet, maak in de begroting duidelijk van wie de cofinanciering afkomstig is.
 - Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).
 - Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht. Er zijn voorbeeldovereenkomsten die als hulpmiddel kunnen dienen bij het opstellen van de betreffende overeenkomst, evenals de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen, die in de daarbij horende uitleg staan. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep.
 - Een samenwerkingsovereenkomst kan worden opgevraagd bij honorering.

4.1.4 Welk bedrag kunt u aanvragen?

- In deze subsidieronde kan maximaal € 300.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 2 jaar. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 1.200.000,-. Voor elk domein is er € 300.000,- gereserveerd. U vraagt subsidie aan voor één van de domeinen. U geeft in het aanvraagformulier (vraag 4.7) aan welk domein dit is.
- Neem kosten voor de inzet van ervaringsdeskundigen en/of (vertegenwoordigers van) cliënten en naasten op in de begroting.
- Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden.
- Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van € 5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.1 en de ZonMw-webpagina [Open Access](#).
- Leveringen of diensten die worden aangeboden door projectpartners dienen tegen een duidelijk onderbouwde kostprijs te worden begroot en geleverd.

4.2 Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Uw project start medio oktober 2025 en heeft een maximale looptijd van 24 maanden.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
 - Een begroting in ZonMw format. [Zie Begroting format DAEB](#).
- Optionele bijlage(n) indien er sprake is van een samenwerkingsverband:
 - Samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst(en)

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

4.3 Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Start- en tussentijdse bijeenkomst:** Om het gezamenlijke leren te bevorderen en uitwisseling te stimuleren organiseert ZonMw 2 bijeenkomst: een start- en een tussentijdse bijeenkomst. Het is verplicht om aan deze bijeenkomsten deel te nemen.

- **Communicatie:** ZonMw wil gedurende de projectuitvoering op verhalende wijze de impact van de projecten (publiekelijk) delen. Bijvoorbeeld in een interview- en/of videoreeks. Het is verplicht om hieraan deel te nemen.
- **Open Access:** Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties). Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie:** ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.
- **Deelname aan onderzoek:** De projecten worden geacht hun medewerking te verlenen aan uitvragen en onderzoeken die onderdeel zijn van het Actieprogramma Grip op Onbegrip.

5. Beoordeling en prioriteitstelling

De programmacommissie van het Actieprogramma Grip op Onbegrip beoordeelt de relevantie, kwaliteit en begroting van alle aanvragen. Hieronder staan relevantie- en kwaliteitscriteria die van toepassing zijn. Meer informatie over de algemene relevantiecriteria vindt u op de [ZonMw website](#).

5.1 Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure van de uitgewerkte subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor, en een eindbeoordeling door de programmacommissie van het Actieprogramma Grip op Onbegrip. De [programmacommissie](#) beoordeelt of de uitgewerkte subsidieaanvragen passen binnen de doelstellingen, voorwaarden en criteria van deze subsidieoproep

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

Stapsgewijs ziet het proces er als volgt uit:

Stap 1: ontvangstcheck

Na indiening wordt uw subsidieaanvraag gecontroleerd op:

- Volledigheid van het ingevulde aanvraagformulier
- Aanwezigheid en leesbaarheid van de begroting

Daarnaast wordt gecontroleerd of uw project voldoet aan de voorwaarden van deze subsidieregeling. Zie hiervoor 4.1 Voorwaarden en 4.2 Praktische voorwaarden.

Indien uw subsidieaanvraag niet voldoet aan de eisen voor indienen, krijgt u de mogelijkheid uw subsidieaanvraag opnieuw in te dienen binnen 24 uur na onze ontvangstcheck. Indien uw aanvraag compleet is, wordt uw aanvraag in behandeling genomen.

Stap 2: beoordeling

- De subsidieaanvraag wordt beoordeeld op basis van de kwaliteitscriteria door referenten.

Stap 3: wederhoor

- De oordelen van de referenten (hoor) worden aan u voorgelegd voor wederhoor. U krijgt eenmalig de kans om een toelichting te geven. U ontvangt de beoordelingsformulieren en een verplicht format.
- Op basis van de subsidieaanvraag, het hoor en het wederhoor geeft de programmacommissie een eindoordeel over de kwaliteit, de relevantie en de begroting van de subsidieaanvraag. Uw aanvraag zal beoordeeld worden door de subcommissie van de programmacommissie ‘Professionals en ervaringsdeskundigheid’.

Stap 4: besluit

- De commissie brengt advies uit aan het bestuur van ZonMw over het toekennen van subsidie. Indien uw subsidieaanvraag wordt goedgekeurd, ontvangt u een toekenningsbesluit. Mogelijk krijgt u aanwijzingen in het toekenningsbesluit. U ontvangt bij het toekenningsbesluit een meldingsformulier. Deze stuurt u, ingevuld en voorzien van een handtekening, retour aan ZonMw. Daarna kunt u starten met uw project.
- Indien uw subsidieaanvraag niet voldoet, ontvangt u een afwijzingsbesluit met een korte motivatie.

Verantwoording

Gedurende de looptijd van het project wordt er 1 tussentijdse voortgangsrapportage opgevraagd. U ontvangt hiervoor een format van ZonMw.

Na beoordeling van de eindverantwoording gaat ZonMw over tot subsidievaststelling. De eindverantwoording bestaat uit een inhoudelijke en financiële eindverantwoording:

- Na afloop van het project wordt gevraagd om een inhoudelijke eindrapportage. In uw eindrapportage gaat u onder andere in op de vraag of de doelstellingen zijn behaald en geeft u

een evaluatie van uw project. U krijgt tegen het einde van de looptijd van uw project een format voor de inhoudelijke eindverantwoording toegestuurd.

- Projecten worden gevraagd ook een financiële eindverantwoording af te leggen. Aan de begroting wordt een kolom toegevoegd met de daadwerkelijke kosten inclusief een toelichting. Door de wijziging van de Algemene subsidiebepalingen ZonMw per 1 april 2022 moet er na afronding van een project van € 125.000,- of meer naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Ook organisaties die deel uitmaken van het partnerschap en €125.000 of meer aan subsidie ontvangen dienen een controleverklaring van de accountant aan te leveren bij de eindverantwoording. Organisaties die deel uitmaken van het partnerschap en minder dan 125.000 euro ontvangen dienen een bestuursverklaring in te vullen. [Zie voor meer informatie het Controleprotocol van ZonMw.](#)

5.2 Beoordelingsprocedure

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

5.2.1 Relevantiecriteria

Inhoudelijke doelstellingen

- Het project sluit aan bij de doelstelling en inhoudelijke kaders van deze subsidieoproep.
- De noodzaak van de (door)ontwikkeling en implementatie van het onderwijsaanbod is onderbouwd aan de hand van een heldere analyse. Daarin zijn de volgende elementen meegenomen: uitleg van de (kennis)behoeften van de professionals, vraagstukken op het gebied van mensen met onbegrepen gedrag in de desbetreffende regio en de geschiktheid van het bestaande (onderwijs) aanbod voor de beroepsprofessionals.
- Het te ontwikkelen onderwijsaanbod is duidelijk omschreven. In de omschrijving komen één of meerdere van de volgende elementen aan bod:
 - 1) Signaleren onbegrepen gedrag;
 - 2) Vaardigheden om te communiceren met mensen met onbegrepen gedrag;
 - 3) Doorgeleiden naar passende zorg en ondersteuning;
 - 4) Samenwerking met andere professionals die zich richten op mensen met onbegrepen gedrag.
- Het is helder beschreven hoe gebruik wordt gemaakt van bestaand aanbod, dat waar mogelijk in de praktijk is beproefd, bewezen en/ of effectief is. Maak daarbij zoveel mogelijk gebruik van het onderwijsaanbod binnen uw domein en/ of beschikbaar aanbod die zijn ontwikkeld binnen het huidige Actieprogramma Grip op Onbegrip (AGO) en het voorgaande Actieprogramma lokale initiatieven voor mensen met Verward Gedrag (AVG).

Doelgroep: diversiteit en participatie

- De groep mensen met onbegrepen gedrag is duidelijk omschreven. Daarbij is aandacht voor diversiteit binnen de doelgroep naar kenmerken zoals sekse, leeftijd, sociaaleconomische status, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele geaardheid¹⁰.
- Er is binnen het project specifieke aandacht voor participatie van ervaringsdeskundigen en naasten. U licht toe hoe ervaringsdeskundigen en naasten worden bereikt, met hen wordt samengewerkt, ervaringskennis wordt benut, wordt aangesloten bij de leefwereld, en wat er nodig is voor kwetsbare groepen om mee te kunnen doen¹¹.

Kennisoverdracht, implementatie en bestendiging

- In de aanvraag staat beschreven hoe het ontwikkelde aanbod en de opgedane ervaringen van het project tijdens de implementatie zo breed mogelijk verspreid gaan worden. Bijvoorbeeld het opschalen en/ of overdragen van het onderwijsaanbod en het delen van opgedane ervaring en kennis.
- Het is aannemelijk dat het onderwijsaanbod ingezet gaat worden na afloop van de subsidieperiode bij minimaal één organisatie uit de projectgroep. Daarbij is toegelicht hoe het onderwijsaanbod gedurende en na de projectperiode een plek krijgt binnen beleid, werkwijzen, routines en financierings(stromen).

¹⁰ Voor meer informatie over diversiteit zie: www.zonmw.nl/diversiteit.

¹¹ Meer informatie over hoe u ervaringsdeskundigen en naasten betekenisvol kunt betrekken en links naar andere informatiebronnen, leest u in de [Participatiefolder](#) van [ZonMw en Participatie en Citizen Science](#).

5.1.2 Kwaliteitscriteria

Plan van aanpak

- De (sub-)doelstellingen en beoogde tussenresultaten van het project zijn SMART geformuleerd.
- In het plan van aanpak is concreet en doeltreffend beschreven welke activiteiten er ondernomen worden en hoe deze leiden tot het behalen van de beoogde doelstellingen en resultaten.
- Het plan van aanpak geeft een heldere uitwerking hoe het onderwijsaanbod wordt (door)ontwikkeld en hoe de implementatie eruit gaat zien. De implementatiefase omvat zowel het uittesten als het breder uitrollen van het aanbod.
- Er wordt tijdens het project geëvalueerd en de aanpak wordt, indien nodig, aangepast aan de hand van de opgedane kennis of ervaringen.

Haalbaarheid

- Het plan van aanpak bevat een duidelijke en realistische planning per fase van het project.
- Het is aannemelijk dat de doelstelling(en) van de subsidieaanvraag binnen de gestelde looptijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
- De bevorderende en belemmerende factoren zijn in kaart gebracht. Er is uitgelegd hoe er met deze factoren wordt omgegaan in het project.

Expertise en ervaring

- De projectgroep en/of het samenwerkingsverband heeft voldoende inhoudelijke, praktische en methodologische ervaring. Daarbij beschikt de projectgroep over ten minste de volgende expertises:
 - 1) De ontwikkeling en implementatie van (onderwijs)producten en werkwijzen;
 - 2) Kennis rondom onbegrepen gedrag;
 - 3) Kennis over de desbetreffende beroepspraktijk.
- Het is aannemelijk dat de projectgroep goed aan kan sluiten op de (kennis)behoeften van de beroepsprofessionals.
- Er is een duidelijke omschrijving van alle samenwerkingspartners, hun rollen, taken en verantwoordelijkheden. Ook in de planning en fasering zijn deze rollen, taken en verantwoordelijkheden per partner concreet beschreven.

Begroting

- Het aangevraagde budget past binnen de kaders van de subsidieoproep.
- Het aangevraagde budget is realistisch onderbouwd op basis van de omvang van het project.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

5.3 Prioriteitstelling

Er is voor elk domein maximaal € 300.000,- beschikbaar.

Alle aanvragen dienen minimaal als relevant en van voldoende kwaliteit beoordeeld te worden om voor honorering in aanmerking te komen. Bij prioritering van de uitgewerkte subsidieaanvragen weegt de relevantiebeoordeling zwaarder dan de kwaliteitsbeoordeling.

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

Relevantie Kwaliteit	Zeer relevant	Relevant	Laag relevant	Niet relevant
Zeer goed	1	4	-	-
Goed	2	5	-	-
Voldoende	3	6	-	-
Matig	-	-	-	-
Onvoldoende	-	-	-	-

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, zal ZonMw prioriteren binnen de categorie met de laagste prioriteit waarbinnen honorering mogelijk is. In dat geval neemt de commissie eerst de inbreng van het percentage cofinanciering en/of eigen bijdrage in ogenschouw, daarna de relevantiebeoordeling voor het criterium 'inhoudelijke doelstellingen' en de kwaliteitsbeoordeling voor het criterium 'expertise en ervaring'.

6. Indienen

6.1 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is 6 mei 2025, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

6.2 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

6.3 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van Kristel Steutel, griponbegrip@zonmw.nl. De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

6.4 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met: Rein Postma, 070 349 54 70 of griponbegrip@zonmw.nl.

6.5 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, servicedesk@zonmw.nl. Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

6.6 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)
- ['in 10 stappen subsidie aanvragen'](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Actieprogramma Grip op Onbegrip](#)
- [Begroting DAEB](#)

7. Bijlagen

- [Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB](#)

Bijlage 1 – Staatssteun – DAEB

Wanneer binnen deze subsidieronde subsidie wordt aangevraagd, verstrekt ZonMw de subsidie onder het DAEB Vrijstellingsbesluit¹², mits aan onderstaande voorwaarden voldaan wordt.

ZonMw heeft de beschreven activiteiten onder het kopje 'doel subsidieoproep' aangemerkt als economische activiteiten van algemeen belang. Voorafgaand aan de subsidieverlening zal ZonMw de subsidieontvanger(s) van de hierboven beschreven activiteiten via een besluit belasten met het beheer van een Dienst van Algemeen Economisch Belang ('DAEB').

De DAEB zal (voor een deel) bestaan uit het uitvoeren van de in het projectvoorstel beschreven activiteiten.

De subsidieontvanger(s) die binnen deze subsidieronde subsidie ontvangen zijn op grond van artikel 5 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit verplicht om in hun boekhouding de kosten en de baten die samenhangen met de DAEB activiteiten gescheiden op te nemen van kosten en baten van activiteiten die niet onder de DAEB vallen.

De financiering van het project zal de maximale duur van het project niet overschrijden. De maximale duur van een project zal in lijn met het DAEB Vrijstellingsbesluit in ieder geval niet meer dan 10 jaar bedragen.

Het aangevraagde subsidiebedrag mag niet meer bedragen dan de nettokosten van de voorziene projectactiviteiten. De parameters voor de berekening van de compensatie voor elk project zijn opgenomen in de [begrotingsstukken van ZonMw](#). De berekeningswijzen opgenomen in de begrotingsstukken zijn in overeenstemming met artikel 4 van het DAEB Vrijstellingsbesluit. Gebleken overcompensatie vordert ZonMw op grond van artikel 6 lid 2 van het DAEB Vrijstellingsbesluit terug. Is de looptijd van het project langer dan 3 jaar dan voert ZonMw een tussentijdse controle uit of er sprake is van overcompensatie.

In het geval van een consortium en bij de aanvraag nog onduidelijk is welke partijen aan het consortium deelnemen, is het mogelijk om deze partijen op een later moment aan het consortium toe te voegen. U dient het toevoegen van een nieuwe partij aan het consortium schriftelijk te melden bij ZonMw. De nieuwe partij zal pas onderdeel vormen van het consortium indien ZonMw goedkeuring heeft verleend. Voor alle partijen geldt dat ze afzonderlijk aan alle voorwaarden van het DAEB Vrijstellingsbesluit dienen te voldoen.

Indien blijkt dat de projectactiviteiten niet, of niet geheel zijn verricht, dan wel niet, of niet geheel aan de subsidie verbonden verplichtingen is voldaan, kan ZonMw de subsidie op een lager bedrag vaststellen en uitbetaalde voorschotten(deels) terugvorderen.

¹² Besluit van de Commissie van 20 december 2011 betreffende de toepassing van artikel 106, lid 2, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen, 2012/21/EU, PB EU 2012 L7/3.